

การประเมินคุณค่าหนังสือชีวประวัติของคนไทยที่พิมพ์จำหน่ายระหว่าง

พ.ศ. ๒๔๗๕ - พ.ศ. ๒๕๒๓

นางสาวรัชนีกร อินเล็ก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๒๖

ISBN 974-561-780-6

011165

17099274

AN EVALUATION OF THAI BIOGRAPHIES PUBLISHED FROM 1932-1980

Miss Rachaneekorn Inlek

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Library Science

Graduate School

Chulalongkorn University

1983

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การประเมินคุณค่าหนังสือชีวประวัติของคนไทยที่พิมพ์จำหน่าย
ระหว่าง พ.ศ. ๒๔๗๕ - พ.ศ. ๒๕๒๓

โดย

นางสาวรัชนิกร อินเล็ก

ภาควิชา

บรรณารักษศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพรรณี วรรณ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....*สุพรรณี วรรณ*..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประทีฐ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....*อัมพร ทีชะระ*..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ อัมพร ทีชะระ)

.....*สุพรรณี วรรณ*..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพรรณี วรรณ)

.....*อนุสรณ์ สุนทรพงศ์*..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อนุสรณ์ สุนทรพงศ์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การประเมินคุณค่าหนังสือชีวประวัติของคนไทยที่พิมพ์จำหน่าย
ระหว่าง พ.ศ. ๒๔๗๕ - พ.ศ. ๒๕๓๓

ชื่อนิสิต

นางสาวรัชนิกร อินเล็ก

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพรรณิ วราทร

ภาควิชา

บรรณารักษศาสตร์

ปีการศึกษา

๒๕๒๕

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินคุณค่าหนังสือชีวประวัติของคนไทยที่พิมพ์จำหน่ายระหว่างปีพุทธศักราช ๒๔๗๕-๒๕๓๓ สมมุติฐานการวิจัยคือ หนังสือชีวประวัติของคนไทยในช่วงเวลาดังกล่าวมีจำนวนมาก และมีประเภทต่าง ๆ แต่ส่วนใหญ่ยังไม่ได้มาตรฐานครบถ้วนในด้านเนื้อหาและการจัดพิมพ์ แม้ว่าหนังสือชีวประวัติจะแบ่งออกได้หลายประเภท แต่การวิจัยเรื่องนี้จำกัดเฉพาะ ๒ ประเภทคือชีวประวัติและอัตประวัติ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ หนังสือชีวประวัติของคนไทยที่มีตัวเล่มอยู่บนชั้นเปิด* ในหอสมุดแห่งชาติและหอสมุดกลางของมหาวิทยาลัย ๕ แห่ง ในเขตกรุงเทพมหานคร รวมจำนวนทั้งหมด ๓๓๖ เรื่อง เป็นหนังสือชีวประวัติ ๒๗๔ เรื่อง และหนังสืออัตประวัติ ๖๒ เรื่อง

* บัญญัติศัพท์โดยจารุวรรณ สินธุโสภณ (๒๕๒๑ : ๔๔) หมายถึงการจัดวางหนังสือและวัสดุอื่น ๆ ที่ผ่านการจัดทางเทคนิคห้องสมุดแล้ว วางไว้บนชั้นและเปิดโอกาสให้ผู้ใช้นำเลือกหยิบใช้เองอย่างอิสระ ตรงกับศัพท์ภาษาอังกฤษว่า open access shelves หรือ open shelves หรือ opening shelving.

การประเมินคุณค่าใช้เกณฑ์ ๒ ชุด สำหรับหนังสือชีวประวัติแต่ละชนิด เกณฑ์ดังกล่าวจัดทำขึ้นโดยการรวบรวมทฤษฎี และข้อมูลจากหนังสือ วิทยานิพนธ์ บทความจากวารสาร ทั้งภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ ตลอดจนจากการสัมภาษณ์ และแบ่งออกตามลักษณะที่สำคัญของหนังสือ ๖ ด้าน คือ ลักษณะภายนอกของหนังสือ ความน่าเชื่อถือ เนื้อเรื่อง การเสนอเนื้อหา ส่วนประกอบอื่น ๆ และคุณภาพการผลิต หนังสือชีวประวัติแต่ละเล่มที่ประเมินจะได้คะแนนตามคุณลักษณะที่ตรงตามเกณฑ์ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการทางสถิติ คืออัตราร้อยละ ความถี่และสถิติ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและโค้งปกติ ตลอดจนใช้วิธีคำนวณค่า Z-test เพื่อเปรียบเทียบสัดส่วนของระดับคุณภาพโดยกำหนดระดับความมีนัยสำคัญที่ .๐๕

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า หนังสือชีวประวัติและหนังสืออัตประวัติของคนไทยส่วนใหญ่มีระดับคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง เมื่อจำแนกตามลักษณะทั้ง ๖ ด้านดังกล่าว ปรากฏว่าทั้งหนังสือชีวประวัติและหนังสืออัตประวัติมีจำนวนเรื่องส่วนมากในด้านเนื้อเรื่องอยู่ในเกณฑ์ดี ส่วนด้านอื่น ๆ มีจำนวนเรื่องส่วนมากอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ยกเว้นแต่ด้านความน่าเชื่อถือ ที่หนังสือชีวประวัติมีจำนวนเรื่องส่วนมากมีระดับคุณภาพในเกณฑ์ปานกลาง แต่หนังสืออัตประวัติมีระดับคุณภาพในเกณฑ์ไม่ดี ไม่มีคุณลักษณะย่อยข้อใดในด้านส่วนประกอบอื่น ๆ ที่มีจำนวนเรื่องในระดับมาก และในทางตรงข้าม ในด้านเนื้อหาที่ไม่มีคุณลักษณะย่อยข้อใดมีจำนวนเรื่องในระดับน้อย

คุณลักษณะที่มีจำนวนเรื่องในระดับมากตรงกันทั้งในหนังสือชีวประวัติและอัตประวัติของคนไทย คือการมีค่านำ คำปรารภหรือคำชี้แจงเกี่ยวกับหนังสือเล่มนั้น เป็นเรื่องของบุคคลที่น่าสนใจ ใช้ภาษาและรูปแบบประโยคที่อธิบายความได้ชัดเจน มีความหมายตรงและอ่านเข้าใจง่าย มีความถูกต้องเกี่ยวกับประวัติบุคคลเป็นส่วนมาก มีความถูกต้องเกี่ยวกับสถานที่ เวลาและเหตุการณ์เป็นส่วนมาก และตัวพิมพ์มีขนาดเหมาะสม

คุณลักษณะซึ่งมีอยู่ในหนังสือชีวประวัติและหนังสืออัตประวัติของคนไทยที่มีจำนวนเรื่องในระดับน้อยได้แก่ การระบุประวัติย่อของผู้เรียน ระบุแหล่งข้อมูลที่นำมาใช้อ้างอิงในรูปของเชิงอรรถ และบรรณานุกรม มีส่วนพิเศษอื่น ๆ เช่นครรชนี แผนที่ แผนภูมิและภาคผนวก และใช้กระดาษคุณภาพดีในการจัดพิมพ์

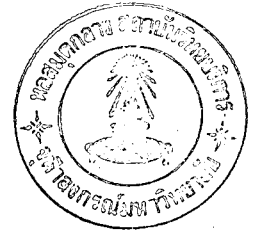
ขอเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงหนังสือชีวประวัติของคนไทยให้มีคุณภาพดีขึ้น มีดังนี้

ผู้เขียนควรพัฒนาผลงานของตนให้มีคุณลักษณะตามลักษณะของหนังสือชีวประวัติที่ดี ระบุแหล่งข้อมูลที่นำมาอ้างอิงในรูปแบบของ เชิงอรรถและบรรณานุกรม ตลอดจนวิเคราะห์คัดเลือกข้อมูลที่นำมาอ้างอิงอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนผู้จัดพิมพ์ควรเพิ่มทุนในการผลิตให้มากขึ้น และชักชวนให้ผู้เขียนได้จัดทำต้นฉบับให้สมบูรณ์ ถูกต้องตามแบบแผน และบรรณาธิการควรจัดหาหนังสือชีวประวัติที่มีคุณสมบัติเข้าชายหนังสือชีวประวัติที่ดีเข้ามาในห้องสมุด และแนะนำแก่ผู้ใช้ นอกจากนี้ควรชี้แนะข้อบกพร่องของหนังสือชีวประวัติ และให้ขอเสนอแนะในการผลิตหนังสือชีวประวัติที่ดีแก่ผู้จัดพิมพ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title An Evaluation of Thai Biographies Published from
1932-1980
Name Miss Rachaneekorn Inlek
Thesis Advisor Assistant Professor Supanee Varatorn
Department Library Science
Academic Year 1982

ABSTRACT

The purpose of this research is to evaluate Thai biographies published from 1932-1980. The hypothesis is that a great number of Thai biographical writings were published in various kinds during that time, but most of them are not qualified in content and format. This research is limited on 2 types of biographical writings, the biography and the autobiography. Population in this research are Thai biographies on open shelves in the National Library and 5 central university libraries in Bangkok. The Total number of books evaluated are 336 titles : 274 biographies and 62 autobiographies.

Two criteria are used to evaluate each kind of biographical writings. The criteria are built from theories and data collected from books, thesis, articles in both Thai and English and interviews. Each criterion is divided into 6 aspects : format, reliability, content, presentation of content, special features and printing. The books evaluated get points according to their qualities. The data are analysed by statistical methods in the form of percentage, mean, standard deviation and normal curve. The Z-test is also used to test the proportions in quality at critical region .05.

The results of this research presented by grading show that most of Thai biographies are at medium grade in quality. According to 6 aspects of biographical writing mentioned above, most of the biographies and autobiographies are at good grade in content and are at medium grade in others aspects. The only difference is in reliability that biographies are at medium grade but autobiographies are at low grade. A great number of biographies are unqualified to be counted at good grade in special features. On the contrary, they can be counted at good grade because of their contents.

The qualifications that appear in most of Thai biographies and autobiographies are: introduction or preface; interesting person's life; direct and concise language; correct and truthful informations on person's history, place and time; and appropriate book face.

On the other hand, the qualifications that appear in a small number of both biographies and autobiographies are: informations on writers; record of information sources in the form of footnote and bibliographies; special features (index, map, chart and appendix); and high quality papers.

Some suggestions for improving Thai biographies are:

The writer should realize the qualifications of good biographies and use them as a guide for their works. Besides, he should record the information sources in the form of footnote and bibliography, and make date analysis before use.

The publisher should increase budgets on publishing biographies and suggest the writers produce qualified works.

The librarian should provide qualified biographies for the library and made them known to the users. Besides, he should make their comments on Thai biographical writings to publishers and suggest them some advantageous ways for their good works.

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี เนื่องจากความกรุณาของอาจารย์ ๒ ท่าน คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพรรณี วราทร ผู้ให้เกียรติรับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ด้วยความอดุสหาหะ คอยเอาใจใส่ในการตรวจแก้ไข ตลอดจนให้คำแนะนำ ปรึกษาโดยสม่ำเสมอ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ อนุสรณ์ สุนทรพงศ์ ผู้ให้คำอธิบายถึง วิธีการทางสถิติอย่างเต็มกำลังความสามารถ ด้วยความปรารถนาดีจากน้ำใจของ ผู้เป็นครู พร้อมทั้งกายและใจ ผู้วิจัยจึงกราบขอบพระคุณอาจารย์ทั้ง ๒ ท่านมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณพ่อและแม่ ซึ่งได้อบรมเลี้ยงดูและสนับสนุนในทุกวิถีทาง ให้ลูกได้ก้าวมาจนถึงจุดนี้ของชีวิต ตลอดจนครูอาจารย์ทุกท่านที่เคยอบรมสั่งสอนมา และขอขอบคุณหอสมุดทั้ง ๒ แห่งที่ใช้ในขอบเขตของการวิจัยเรื่องนี้ ที่ให้ความสะดวก ในการเข้าใช้บริการเป็นอย่างดี อีกทั้งคุณสุภาวดี แสงนิยม เพื่อนผู้มากด้วยน้ำใจ

รัชนีกร อินเล็ก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่	
๑ บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๓
งานวิจัยในประเทศไทย.....	๔
งานวิจัยในต่างประเทศ	๕
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	๑๐
แนวเหตุผลที่สำคัญหรือสมมติฐาน.....	๑๐
ขอบเขตของการวิจัย	๑๑
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	๑๒
ข้อจำกัดของการวิจัย.....	๑๓
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	๑๓
วิธีดำเนินการวิจัย	๑๔
นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	๑๔
๒ หนังสือชีวประวัติ.....	๑๖
ประวัติและพัฒนาการ.....	๑๖
ประวัติและพัฒนาการของหนังสือชีวประวัติในประเทศไทย.....	๒๐

บทที่

	ลักษณะของหนังสือชีวประวัติที่ดี.....	๒๘
๓	วิธีดำเนินการวิจัย.....	๓๔
	วิธีสร้างเกณฑ์ประเมินคุณค่า.....	๓๕
	การประเมินคุณค่า.....	๓๕
	เกณฑ์ประเมินคุณค่าหนังสือชีวประวัติ.....	๓๘
	เกณฑ์ประเมินคุณค่าหนังสืออัตประวัติ.....	๔๓
๔	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	๔๕
	การประเมินคุณค่าหนังสือชีวประวัติ.....	๔๕
	การประเมินคุณค่าหนังสืออัตประวัติ.....	๕๓
	เปรียบเทียบจำนวนเรื่องในแต่ละระดับคุณภาพระหว่าง หนังสือชีวประวัติและหนังสืออัตประวัติของคนไทย	๑๑๐
๕	สรุปผลการวิจัย อภิปรายและขอเสนอแนะ.....	๑๑๒
	สรุปผลการวิจัย.....	๑๑๓
	อภิปรายผล.....	๑๑๖
	ขอเสนอแนะ.....	๑๑๘
	บรรณานุกรม.....	๑๒๓
	ภาคผนวก.....	๑๓๑
	สารบัญญภาคผนวก	๑๓๒
	ประวัติผู้เขียน	๒๔๒

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
๑	ระดับคุณภาพหนังสือชีวประวัติของคนไทยที่พิมพ์จำหน่ายระหว่างปี พุทธศักราช ๒๔๗๕ - ๒๕๒๓.....	๕๐
๒	หนังสือชีวประวัติของคนไทยที่พิมพ์จำหน่ายระหว่างปีพุทธศักราช ๒๔๗๕ - ๒๕๒๓ จำแนกตามระดับคุณภาพ	๕๒
๓	หนังสือชีวประวัติของคนไทยที่พิมพ์จำหน่ายระหว่างปีพุทธศักราช ๒๔๗๕ - ๒๕๒๓ จำแนกตามระดับคุณภาพในแต่ละลักษณะ.....	๕๓
๔	หนังสือชีวประวัติของคนไทยที่พิมพ์จำหน่ายระหว่างปีพุทธศักราช ๒๔๗๕ - ๒๕๒๓ จำแนกตามคุณลักษณะ ๖ ข้อ ในค้ำที่ ๑ ลักษณะ ภายนอกของหนังสือ.....	๕๔
๕	หนังสือชีวประวัติของคนไทยที่พิมพ์จำหน่ายระหว่างปีพุทธศักราช ๒๔๗๕ - ๒๕๒๓ จำแนกตามคุณลักษณะ ๕ ข้อในค้ำที่ ๒ ความน่าเชื่อถือ.....	๕๕
๖	หนังสือชีวประวัติของคนไทยที่พิมพ์จำหน่ายระหว่างปีพุทธศักราช ๒๔๗๕ - ๒๕๒๓ จำแนกตามคุณลักษณะ ๒ ข้อในค้ำที่ ๓ เนื้อเรื่อง..	๕๗
๗	หนังสือชีวประวัติของคนไทยที่พิมพ์จำหน่ายระหว่างปีพุทธศักราช ๒๔๗๕ - ๒๕๒๓ จำแนกตามคุณลักษณะ ๑๖ ข้อในค้ำที่ ๔ การ เสนอเนื้อหา.....	๕๘
๘	หนังสือชีวประวัติของคนไทยที่พิมพ์จำหน่ายระหว่างปีพุทธศักราช ๒๔๗๕ - ๒๕๒๓ จำแนกตามคุณลักษณะ ๗ ข้อในค้ำที่ ๕ ส่วนประกอบอื่น ๆ	๕๑
๙	หนังสือชีวประวัติของคนไทยที่พิมพ์จำหน่ายระหว่างปีพุทธศักราช ๒๔๗๕ - ๒๕๒๓ จำแนกตามคุณลักษณะ ๗ ข้อในค้ำที่ ๖ คุณภาพการผลิต.....	๕๒

ตารางที่

๑๐	ระดับคุณภาพหนังสืออัครประวัติของคนไทยที่พิมพ์จำหน่ายระหว่างปี พุทธศักราช ๒๔๗๕ - ๒๕๒๓	๕๕
๑๑	หนังสืออัครประวัติของคนไทยที่พิมพ์จำหน่ายระหว่างปีพุทธศักราช ๒๔๗๕ - ๒๕๒๓ จำแนกตามระดับคุณภาพ	๑๐๐
๑๒	หนังสืออัครประวัติของคนไทยที่พิมพ์จำหน่ายระหว่างปีพุทธศักราช ๒๔๗๕ - ๒๕๒๓ จำแนกตามระดับคุณภาพในแต่ละลักษณะ.....	๑๐๑
๑๓	หนังสืออัครประวัติของคนไทยที่พิมพ์จำหน่ายระหว่างปีพุทธศักราช ๒๔๗๕ - ๒๕๒๓ จำแนกตามคุณลักษณะ ๖ ข้อในก้านที่ ๑ ลักษณะภายนอกของหนังสือ.....	๑๐๒
๑๔	หนังสืออัครประวัติของคนไทยที่พิมพ์จำหน่ายระหว่างปีพุทธศักราช ๒๔๗๕ - ๒๕๒๓ จำแนกตามคุณลักษณะ ๗ ข้อในก้านที่ ๒ ความน่าเชื่อถือ.....	๑๐๓
๑๕	หนังสืออัครประวัติของคนไทยที่พิมพ์จำหน่ายระหว่างปีพุทธศักราช ๒๔๗๕ - ๒๕๒๓ จำแนกตามคุณลักษณะ ๒ ข้อในก้านที่ ๓ เนื้อเรื่อง.....	๑๐๔
๑๖	หนังสืออัครประวัติของคนไทยที่พิมพ์จำหน่ายระหว่างปีพุทธศักราช ๒๔๗๕ - ๒๕๒๓ จำแนกตามคุณลักษณะ ๑๓ ข้อในก้านที่ ๔ การเสนอเนื้อหา	๑๐๕
๑๗	หนังสืออัครประวัติของคนไทยที่พิมพ์จำหน่ายระหว่างปีพุทธศักราช ๒๔๗๕ - ๒๕๒๓ จำแนกตามคุณลักษณะ ๗ ข้อในก้านที่ ๕ ส่วนประกอบอื่น ๆ	๑๐๗
๑๘	หนังสืออัครประวัติของคนไทยที่พิมพ์จำหน่ายระหว่างปีพุทธศักราช ๒๔๗๕ - ๒๕๒๓ จำแนกตามคุณลักษณะ ๗ ข้อในก้านที่ ๖ คุณภาพการผลิต.....	๑๐๘

ตารางที่

ท

หน้า

๑๘	จำนวนและร้อยละของหนังสือชีวประวัติและหนังสืออัตประวัติ ของคนไทยที่พิมพ์จำหน่ายระหว่างปีพุทธศักราช ๒๔๙๕ - ๒๕๒๓ จำแนกตามระดับคุณภาพ.....	๑๑๐
๒๐	นามประพันธ์ที่ซ้ำตั้งแต่ ๒ ครั้งขึ้นไปในการเขียนหนังสือ ชีวประวัติของคนไทยที่พิมพ์จำหน่ายระหว่างปีพุทธศักราช ๒๔๙๕ - ๒๕๒๓ จำแนกตามประเภทของหนังสือชีวประวัติ....	๑๓๖

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย